

Poročila in predstavitve ***Reports and Presentations***

Poročilo o II. posvetu »Pravo in ekonomija« na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru

Kljub recesiji v gospodarstvu, politiki ter pomanjkanju moralnih in družinskih vrednot (tudi slednje velja omeniti glede na bližajoče se praznike), pa o kakršnikoli »recesiji« ni bilo ne duha ne sluha četrtega dne v mesecu decembru 2009 na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru, ko so nas izbrani gostje II. posveta »Pravo in ekonomija«, letos z delovnim naslovom »Ekonomika prava Evropske skupnosti«, navduševali z vsebinsko bogatimi prispevki, katerim so sledile zanimive razprave avtorjev prispevkov in udeležencev, prihajajočih iz različnih strok.

Da sinteza prava in ekonomije, sinteza logike oz. znanj obeh omenjenih sistemov lahko prispeva k učinkovitejšemu in boljšemu pravnemu in ekonomskemu sistemu, pa tudi širše, se kaže tudi skozi relativno novo vedo, tj. ekonomsko analizo prava, ki se (kakor izhaja že iz njenega imena) ukvarja s proučevanjem pravnega sistema z ekonomskega vidika. Če je bil eden izmed namenov organizacije prvega posveta »Pravo in ekonomija« udeležence seznaniti predvsem o tem, kaj sploh je ekonomska analiza prava, hkrati pa jih prepričati, da je razvoj ekonomske analize prava kot ene temeljnih analiz prava nujno potreben (oz. da je nujna analiza ekonomske učinkovitosti obstoječih pravnih pravil in pravnih institucij ter njihovih posledic na blagostanje družbe kot celote), je bil cilj drugega posveta zlasti prikaz uporabnosti ekonomske analize prava v praksi oz. kako aplicirati ekonomsko analizo prava na različna pravna področja.

V dopoldanskem delu posveta smo po uvodnem pozdravnem nagovoru prodekanice za raziskovalno dejavnost in mednarodno sodelovanje Pravne fakultete Univerze v Mariboru prof. dr. Vesne Rijavec in organizatorjev posveta doc. dr. Tomaža Keresteša in doc. dr. Martine Repas prisluhnili štirim prispevkom. Otvoritveni prispevek doc. dr. Janje Hojnik, ki obravnava ekonomsko učinkovitost notranjega trga EU, je zagovarjal tezo, da je namen pravnih pravil EU, ki urejajo notranji trg, doseči tudi čim višjo stopnjo ekonomske blaginje v vseh državah članicah EU. Avtorica nas je namreč seznanila, da ekonomski učinek notranjega trga znaša na področju storitev okrog 5%, pri čemer storitvena menjava med državami članicami EU narašča

hitreje kot med državami OECD. Storitvena menjava med državami članicami je tudi za 11% večja od menjave držav članic s tretjimi državami, najvišji ekonomski učinek pa notranji trg dosega pri neposrednih tujih investicijah. Mag. Aleš Ferčič je predstavil ekonomsko presojo usklajenih ravnanj v smislu člena 81 PES oz. danes 101. člena PDEU. Izpostavil je, da so lahko, ko prihaja do problemov dokazovanja, ali gre v določenem konkretnem primeru za usklajeno ravnanje, v pomoč tudi ekonomska teorija in modeli. Kako se upoštevni trg v konkurenčnem pravu določi s pomočjo ekonomskega pristopa s kvantitativnimi metodami, nam je pojasnila doc. dr. Martina Repas, ki ga je obenem primerjala s t. i. kvalitativno metodo določanja, ki je imela v preteklosti pomembno vlogo in se odraža v številnih odločbah Sodišča (prej Sodišča ES) in Komisije. Sledil je prispevek mag. Matevža Raškovića, ki nam je predstavil koncept razvojnega financiranja gospodarstva ter posamezne pravno-ekonomske dileme v zvezi s tem, kdaj in v kakšni vlogi naj bo država prisotna na finančnih trgih ter zlasti na področju razvojnega financiranja.

Po neformalni razpravi v odmoru je sledil popoldanski del posveta. V drugem delu posveta nas je dr. Nina Cankar, ki se v svojem prispevku ukvarja z analizo kodeksov upravljanja družb, seznanila z vplivom kodeksov upravljanja javnih delniških družb na pravni sistem in ekonomijo oz. na prakso upravljanja. Posvet je nadaljeval Primož Gabrič s podrobno razložitvijo regulacije skladov zasebnega lastniškega kapitala v EU. Kako vzpostaviti učinkovitejši, preglednejši in pravičnejši sistem upravljanja avtorskih pravic na javnih univerzah, je s pomočjo uporabe različnih modelov upravljanja avtorskih pravic, uveljavljenih v Evropi in svetu, pojasnila dr. Maja Bogataj Jančič. Da ekonomska analiza prava oz. njena aplikacija prodira tudi na področje slovenskega odškodninskega prava, smo prisluhnili mag. Igorju Strnadu, sodniku Višjega sodišča v Mariboru, ki nam je predstavil prispevek z naslovom *Ekonomska analiza vzročnosti v (slovenskem) odškodninskem pravu*. Poudaril je, da se ekonomska analiza prava na področju odškodninskega prava upošteva zlasti v smislu potrebe po njegovi preventivni funkciji ter da bo v prihodnosti imela predvsem sodna praksa ključno vlogo pri uporabljivosti ekonomske analize na tem področju, zlasti spoznanje sodnikov, da je potrebno v posameznih primerih razlage pravnih norm upoštevati tudi ekonomsko učinkovitost pravne norme. Posvet se je zaključil v »duhu« ekonomske analize prava, za kar je poskrbel doc. dr. Tomaž Keresteš, ki je ponazoril, do kakšnih zaključkov pridemo, če ekonomsko analizo uporabimo pri institutu jamčevanja za stvarne napake.

Posvet »Pravo in Ekonomija«, ki ga organizira Inštitut za ekonomsko analizo prava Pravne fakultete Univerze v Mariboru in katerega organizacijski vodji sta doc. dr. Tomaž Keresteš in doc. dr. Martina Repas, ki sta tudi tokratni

posvet tako po organizacijski, kot tudi družabni plati odlično izpeljala, je zagotovo velik prispevek pri razvoju nove metode preučevanja prava - ekonomske analize prava v slovenski pravni znanosti in širše. Želim si, da posvet takšno vlogo in namen ohrani tudi v prihodnosti. Verjamem, da se bo moji želji pridružil še marsikateri bralec, ki se mu bo ob prebiranju prispevkov utrnila prenekatera ideja, kako zgraditi ekonomsko učinkoviti pravni red v Republiki Sloveniji.

Maja Ekart*

---

* Asistentka, Pravna fakulteta Univerze v Mariboru, Mladinska ulica 9, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-pošta: maja.ekart@uni-mb.si